

Sygn. akt IX U 526/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania M. C. (C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 13 lutego 2018 r. Znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu M. C. prawo do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do 3 ton bezpłatnego węgla za rok 2018.

Sędzia

Sygn.akt IX U 526/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 13.02.2018r. odmówił ubezpieczonemu M. C. (C.) prawa do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za rok 2018r. , ponieważ ubezpieczonemu uwzględniono w podstawie wymiaru pełną wartość deputatu węglowego.

Ubezpieczony odwołał się od tej decyzji i wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do ekwiwalentu pieniężnego za rok 2018.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

M. C. był pracownikiem (...) w J., z którego przeszedł od 4.11.2005r. na rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

(...) wystąpił z wnioskiem o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za rok 2018.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 13.02.2018r. odmówił ubezpieczonemu prawa do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za rok 2018r., ponieważ ubezpieczonemu uwzględniono w podstawie wymiaru pełną wartość deputatu węglowego.

(dowód: akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 06.07.2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych /D.U. Nr 147, poz. 1031/ ustawa określa zasady i sposoby realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla zwanego dalej „ekwiwalentem” przysługującego osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych za okres od 01 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

W art. 2 ust. 1 powyższej ustawy zawarta jest definicja ustawowa osoby uprawnionej.

Są to uprawnieni do bezpłatnego węgla na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21.12.1991 r., którzy uzyskali emeryturę lub rentę przed dniem 01.07.2007 r. a po dniu 31.12.2001 r. nie pobierali ekwiwalentu:

- emeryci i renciści, którzy pobierali bezpłatny węgiel w naturze od przedsiębiorstw robót górniczych

- osoby, które na emeryturę lub rentę przeszły z przedsiębiorstw robót górniczych

- wdowy, wdowcy i sieroty mający ustalone prawo do renty rodzinnej po byłych pracownikach przedsiębiorstw robót górniczych.

W powyższym Układzie w art. 22 ust.1 i 2 uregulowano, że emerytom i rencistom oraz wdowom, wdowcom i sierotom uprawnionym do renty rodzinnej po pracowniku przysługuje bezpłatny węgiel w naturze w wys. 3 tony rocznie z tym, że dopuszczono możliwość wypłaty deputatu węglowego w ekwiwalencie pieniężnym.

Na podstawie protokołu dodatkowego nr 7 z dnia 21.11.1995 r. uprawnieniami do bezpłatnego węgla objęto także emerytów i rencistów zamieszkałych w kraju, których uprawnienia powstały na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 01.02.1980 r., i którzy korzystali z nich w dniu 25.11.1995 r.

Protokołem tym wprowadzono także do Układu art. 441 o treści... od dnia 26 listopada 1995 r. postanowienia art. 22 nie dotyczą jednostek, które do dnia 25 listopada 1995 r. w swoich zakładowych układach zbiorowych pracy odstąpiły na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw /Dz.U. Nr 113, poz. 577 ze zm./ od stosowania świadczeń, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt. 1 w wymiarze i na zasadach określonych w Układzie Zbiorowym Pracy dla PW z dnia 01 lutego 1980 r.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy i niektórych ustaw /Dz.U. z 1994 r. Nr 113, poz. 547/ strony uprawnione do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy mogły do dnia 25.11.1995

r. zawrzeć porozumienie w kwestii włączenia uprawnień i świadczeń unormowanych ponadzakładowym układzie zbiorowym pracy zawartym przed 01.01.1987 r., albo o odstąpieniu od ich stosowania.

Dyrektor Przedsiębiorstwa (...) w J. w dniu 19.05.1995 r. zawarł porozumienie z działającymi związkami zawodowymi o treści „stosownie do art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o zmianie ustawy Kodeks Pracy oraz o zmianie niektórych ustaw /D.U. Nr 113 poz. 547/ strony porozumienia odstępują z dniem 01.01.1996 r. od wydawania i wypłaty deputatu węglowego należnego emerytom, rencistom, wdowom, wdowcom i sierotom, którzy nabyli przedmiotowe uprawnienia na podstawie Układu lub Porozumień zawartych przed 01.01.1987 r.

Porozumienie to zostało wpisane w dniu 09.02.1996 r. do rejestru układów przez Okręgowego Inspektora Pracy w K..

W związku z tym porozumieniem protokołem dodatkowym Nr 5 z dnia 30.05.1995r. do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 26.11.1994 r. dla pracowników Przedsiębiorstw (...) zmieniono brzmienie § 34, który przyznawał emerytom i rencistom bezpłatny węgiel w naturze w wymiarze 3 tony rocznie, w ten sposób, że po zmianie przyznawał dodatek w kwocie 2 zł pracownikom zatrudnionym na stanowiskach robotniczych pod ziemią posiadającym uprawnienia sanitariuszy. Protokół ten został zarejestrowany przez Okręgowego Inspektora Pracy 12.02.1996r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 20.05.2008 r. sygn.akt III AUa 282/08 stwierdził, że chybiony jest pogląd, iż z treści art. 441 Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21.12.1991 r. wynika, że jeżeli podmioty predystynowane do zawarcia porozumienia o jakim mowa w art. 9 ustawy nowelizującej Kodeks pracy skorzystały z tej możliwości i odstąpiły od stosowania uprawnień i świadczeń określonych w Układzie Zbiorowym Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 01.02.1980 r. to nie wiążą ich te postanowienia Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z 21.12.1991 r. traktujące o uprawnieniach deputatowych nabytych przez emerytów i rencistów pod rządami tego ostatniego aktu.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że skoro ubezpieczony przeszedł na emeryturę po wejściu w życie Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21.12.1991 r. to na podstawie art. 22 ust. 2 tego Układu posiadał uprawnienia do pobierania 3 ton węgla w naturze rocznie.

Jest zatem osobą uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 06.05.2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych.

Między stronami jest niesporne, że Przedsiębiorstwo (...) w J. jest przedsiębiorstwem robót górniczych w rozumieniu art. 2 pkt. 2 ww ustawy.

Nie zachodzą okoliczności z art. 3 ww ustawy bo po 01.01.2002 r. ubezpieczony nie pobierał bezpłatnego węgla w naturze lub równoważnika pieniężnego od byłego pracodawcy ani nie otrzymywał od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ekwiwalentu pieniężnego za bezpłatny węgiel a tylko taka sytuacja zdaniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach /wyrażona w powołanym wcześniej uzasadnieniu wyroku/ stanowiła by zaspokojenie roszczeń emeryta lub rencisty do bezpłatnego węgla w naturze. Zaspokojeniem roszczeń w świetle ww art. 3 ustawy nie jest zaś wliczenie równowartości bezpłatnego węgla do podstawy wymiaru.

Dlatego też Sąd na mocy art. 47714 § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji wyroku.

Sędzia